

SKOLFS 2023:219

Utkom från trycket
den 5 januari 2024

**Skolverkets föreskrifter
om ämnesplan för ämnet fackteckning och design i
gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning
på gymnasial nivå;**

beslutade den 20 december 2023.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § Ämnesplanen för ämnet fackteckning och design finns i bilagan till dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2024.
 2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

PETER FREDRIKSSON

Anna Jägberg

Fackteckning och design

Fackteckning används inom såväl modedesign som andra designområden och är ett samlingsbegrepp för olika visuella verktyg som används inom design. Ämnet fackteckning och design behandlar estetiska aspekter inom teckning, illustration och design. Det behandlar också skisstekniker, material, metoder och processer inom valt designområde. Dessutom behandlar ämnet designens betydelse för produkters hållbarhet.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet fackteckning och design ska syfta till att eleverna utvecklar färdigheter i att arbeta konstnärligt, hantverksmässigt och kreativt inom teckning, illustration och design. I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om funktionell och konstnärlig utformning samt om samspelet mellan material, form, funktion och färg.

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om designprocessen samt förmåga att arbeta från idéer till färdiga illustrationer eller presentationsskisser. Dessutom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förståelse av hur design i olika material kan understryka och förmedla en tanke, en idé eller en känsla. Eleverna ska också ges möjlighet att utveckla förmåga att reflektera över och värdera det utförda arbetet. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar färdigheter i att presentera formgivna idéer samt färdiga skisser och illustrationer. Dessutom ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att använda begrepp inom relevant designområde. Undervisningen ska vidare bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om lagar och andra bestämmelser inom området samt om miljöaspekter.

Undervisningen ska leda till att eleverna inspireras av samt utvecklar förmåga att analysera och tolka historisk och samtida formgivning. Den ska också ge eleverna möjlighet att arbeta både med traditionell och mer experimentell design. Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att utveckla en öppenhet för att prova nya vägar. Den ska även leda till att eleverna utvecklar färdigheter i att arbeta projektinriktat och problemorienterat. Undervisningen ska lämna utrymme för diskussion och reflektion över etiska frågor och olika handlingsalternativ inom fackteckning och design.

Undervisningen i ämnet fackteckning och design ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Förmåga att arbeta konstnärligt och hantverksmässigt med fackteckning och design.
- Kunskaper om färg, form och funktion.
- Förmåga att kommunicera med fackteckning och design samt att presentera och värdera idéer och design.
- Förmåga att analysera och tolka traditionell och samtida design.
- Kunskaper om lagar och andra bestämmelser samt miljöpåverkan inom designområdet.

Nivå 1, 100 poäng.

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: FACK1000X

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet fackteckning och design på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

Teckning

- Metoder för figur- och modetteckning.
- Manuella och digitala metoder inom fackteckning och design.
- Skissarbete, arbetsritning och produktionsteckning.
- Gestaltning med olika material inom valt designområde, till exempel stoffteckning.

Funktion

- Tekniska detaljer och materialegenskaper.
- Funktion, egenskaper och kvalitet hos olika typer av material.
- Hur färg, form, proportioner och material samverkar och påverkar ett uttryck eller en funktion.

Designprocessen

- Introduktion till designprocessen, från idégenerering till färdigt presentationsmaterial, till exempel med hjälp av portfoliomethod.
- Presentation av skisser, illustrationer, designidéer och arbetsprocesser.
- Samtal om och värdering av egen design, funktion, uttryck och känsla med hjälp av relevanta begrepp.

Kontext och bestämmelser

- Introduktion till designhistoria, samtida formgivning och formgivare inom relevant område.
- Inspirationskällor till eget skapande från design och formgivning i olika tider och kulturer.
- Lagar och andra bestämmelser som gäller för designområdet, till exempel upphovsrätt.
- Miljö- och resursmässiga aspekter på design och materialval.
- Hur egen design förhåller sig till inspirationskällor.

Betygskriterier

Av 15 kap. 24 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Eleven arbetar konstnärligt och hantverksmässigt med fackteckning och design. I arbetet skissar, tecknar och designar eleven med **visst** handlag för att förverkliga sin intention.

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om färg, form och funktion och dess samband.

Eleven kommunicerar och presenterar med **viss säkerhet** egna skisser, illustrationer och design och värderar med **enkla** omdömen designidéer och fackteckningar.

Eleven gör **enkla** analyser och tolkningar av uttryck i historisk och samtida design.

Eleven redogör för lagar och bestämmelser inom området och för **enkla** resonemang om miljöpåverkan.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven arbetar konstnärligt och hantverksmässigt med fackteckning och design. I arbetet skissar, tecknar och designar eleven med **gott** handlag för att förverkliga sin intention.

Eleven visar **goda** kunskaper om färg, form och funktion och dess samband.

Eleven kommunicerar och presenterar med **säkerhet** egna skisser, illustrationer och design och värderar med **utvecklade** omdömen designidéer och fackteckningar.

Eleven gör **relativt avancerade** analyser och tolkningar av uttryck i historisk och samtida design.

Eleven redogör för lagar och bestämmelser inom området och för **utvecklade** resonemang om miljöpåverkan.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven arbetar konstnärligt och hantverksmässigt med fackteckning och design. I arbetet skissar, tecknar och designar eleven med **mycket gott** handlag för att förverkliga sin intention.

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om färg, form och funktion och dess samband.

Eleven kommunicerar och presenterar med **god säkerhet** egna skisser, illustrationer och design och värderar med **välutvecklade** omdömen designidéer och fackteckningar.

Eleven gör **avancerade** analyser och tolkningar av uttryck i historisk och samtida design.

Eleven redogör för lagar och bestämmelser inom området och för **utveck-** **SKOLFS 2023:219**
lade och nyanserade resonemang om miljöpåverkan.

